

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกและอรรถกถา แปล (ชุด ๙๑ เล่ม). พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ

มหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

_____. สมณปาสาทิกาย นาม วินยฎกถา อตถโยชนา (ปจโม ภาค). กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

คณะอนุกรรมการด้านสตรี. การบวชภิกษุณีในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มงานการ

พิมพ์ สำนักเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๔๕.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์และคณะ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. สังคมวิทยาแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

จำเนียร แก้วภู. วรรณคดี I : ว่าด้วยพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกาและโยชนา.

ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ๒๕๔๑.

ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ชัญเสน. การพัฒนาสตรีในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท

ส่องสยาม จำกัด, ๒๕๓๙.

_____. มาตสตรีนพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชนจำกัด, ๒๕๒๘.

ชาญ พิณบุญ. สวรรค์ มนุษย์ ความดี สุกตฤณี. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

บ้านหนังสือโกสินทร์, ๒๕๕๐.

ทัศนีย์ ทองสว่าง. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙.

นิยพรรณ วรรณศิริ. มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหา

วิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐.

บุญมา จิตจรัส. มงคล ๓๘ ประการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๓.

ป. หลงสมบุญ. พจนานุกรม มคอ-ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : เรืองปัญญา, ๒๕๔๕.

ปทานุกรม บาลี ไทย อังกฤษ สันสกฤต. ฉบับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ.

พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. สตรีในคัมภีร์ตะวันออก. กรุงเทพมหานคร : สำนัก พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

ปราโมทย์ ประสาทกุล. ประชากรศาสตร์ : สารัตถศึกษาเรื่องประชากรมนุษย์. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, ๒๕๔๓.

ปัญญา ใช้บางยาง. ๔๖ อุบาสิกา พุทธสาวิกาในสมัยพุทธกาล. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๒.

พระศรีปริยัติโมลี (สมชัย กุศลจิตโต). สตรีในพระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๔.

พระเดชฐิติ เมธงโร. ผู้หญิงกับการปฏิบัติธรรม. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๓๓.

พระโมคคัลลานเถระ. คัมภีร์อภิธานวรรณนา. แปลโดยพระมหาสมปอง มุทิโต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประยูรวงศ์ พรินท์ติ้ง จำกัด, ๒๕๔๗.

พระเทพเวที (ป.อ. ปยุตโต). พุทธศาสนากับสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๓๒.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม, ๒๕๕๑.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). ต้องฟื้นฟูวัดในชนบทพัฒนาสังคมไทยจึงจะก้าวหน้าได้มั่นคง, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๖.

_____ . ทัศนะของพระพุทธศาสนาต่อสตรีและการบวชเป็นภิกษุณี. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๔.

_____ . ธรรมกับไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๒.

_____ . บุญบารมีที่จะกู้แผ่นดินไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๒.

_____ . มองสันติภาพโลกผ่านภูมิหลังจริยธรรมโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๒.

_____ . สอนนาถ-สอนจิต ชีวิตพระชีวิตชาวพุทธ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๒.

_____ . แสงเงินแสงทองของชีวิต. เรียบเรียงโดย ศ.ศิลาแลง. กรุงเทพมหานคร : หจก. อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๒.

_____ . รักษาใจผู้ป่วยและผู้พยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๙.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). คุณบิดามารดาสุดพรรณนามหาศาล. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๕๐.

- _____ . **คู่มือชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๔๘.
- _____ . **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๘.
- _____ . **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- _____ . **พระไตรปิฎก : สิ่งที่ชาวพุทธต้องรู้**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๓๗.
- _____ . **สี่หน้าที่ของสตรีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ผลิธรรม, ๒๕๕๕.
- พระมหาสังฆรักขิต มหาสามี. **คัมภีร์สุทธาสังการ**. แปลโดย แยม ประพัฒน์ทอง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๐๔.
- พระศรีปริยัติโมลีและคณะ. **สตรีในพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๔.
- พระสิริมังคลาจารย์. **มังคลัตถปิณี แปล ภาค ๑-๒**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- พระอนุรุธาจารย์. **อภิธัมมัตถสังคหบาลีและอภิธัมมัตถวิภาวินีฎีกา แปล**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
- เพ็ญภา วีระพันธ์. **กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, ๒๕๓๓.
- มานพ นักการเรียน. **พระพุทธศาสนากับสตรีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- มนตรี สิริโรจนนันท์ (สืบดวง). **สตรีในพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๖.
- รศรินทร์ เกรย์. **รายงานสุขภาพจิตคนไทย**. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๒.
- ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ. **มานุษยวิทยา**. โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี : สงขลาการพิมพ์, ๒๕๒๘.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.
- เรืองอุไร กุศลาสัย. **สตรีในวรรณคดีพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๕.
- ลักษณะวัต ปาละรัตน์. **สตรีในมุมมองของพุทธปรัชญา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- วศิน อินทสระ. **ลีลากรรมของสตรีสมัยพุทธกาล**. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์, ๒๕๒๕.

วันทนี วาสิกะสินและคณะ, “รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง ค่านิยมและทัศนคติของสังคมไทย
ต่อสตรีที่มีผลต่อสถาบันครอบครัวและสังคม”, สถาบันไทยคดีศึกษา : มหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๙.

ส.พลายน้อย. **เกร็ดย่อยร้อยเรื่อง เล่ม ๑**. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า, ๒๕๔๓.

สง่า หล่อสำราญ. **มหาสาวิกาสมัยพุทธกาล**. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยามการพิมพ์, ๒๕๔๐.

สมิทธิ์ สระอุบล. **มานุษยวิทยาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘.

สนิท ศรีสำแดง. **พระพุทธศาสนา : กระบวนทัศน์ใหม่**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

สภาสตรีแห่งชาติ. **รายงานการวิจัยโครงการวิจัยเรื่องค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อ
การพัฒนาประเทศ**, กรุงเทพมหานคร : สภาสตรีแห่งชาติ, ๒๕๒๓.

สวิง บุญเจิม. **ตำรามรดกอีสาน**. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์มรดกอีสาน, ๒๕๕๔.

เสฐียรโกเศศ. **หิโตปเทศ**. กรุงเทพมหานคร : หจก.การพิมพ์พระนคร, ๒๕๒๖.

สุดา ทวีสิทธิ์. **ประชากรและสังคม : จุดเปลี่ยน ประชากร จุดเปลี่ยนประเทศไทย**. นครปฐม
: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๔.

สุชน ปัญญาติลกและคณะ. **สถานการณ์การมีบุตรยากในประเทศไทย**, กรุงเทพมหานคร :
กองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย, ๒๕๔๐.

(๒) บทความ :

สมภาร พรหมทา. “สตรีในทัศนะของพระพุทธศาสนา”. ใน **วารสารพุทธศาสนศึกษา**. ปีที่ ๑
ฉบับที่ ๓. (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๓๓) : ๓๘-๕๑.

สุพัตรา สุภาพ. “การขัดเกลาทางสังคม” ใน **สังคมวิทยาและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

(๓) วิทยานิพนธ์ :

จารวี พิมพ์สมฤดี. “การศึกษาความทุกข์ของสตรีที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. ๒๕๕๓.

จิราภรณ์ นันทวาส. “บทบาทของสตรีไทยในการพัฒนาพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์ศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

ปาริชาติ นนทกานันท์. “แนวความคิดเกี่ยวกับสตรีในพุทธปรัชญา”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

เปรม หิมจันทร์. “บทบาทของสตรีอินเดียในวรรณคดีบาลี”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหา
บัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

- พระมหากมล ถาวโร (มั่งคำมี). “สถานภาพสตรีในพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- พระมหาโกวิท ผาทองไสย์. “ความสัมพันธ์ระหว่างภิกษุกับสตรีในพุทธศาสนาเถรวาท ศึกษาเฉพาะกรณีความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างภิกษุกับสตรีในสังคมไทย”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๔.
- พระมหานิพนธ์ อธิสโก (ทองดินอก). “การศึกษาวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของสตรีที่ปรากฏในคัมภีร์ธัมมปัทฏฐกถา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.
- พระณัฐเสกฐ์ อธิญาโณ (รุ่งเรือง). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการบวชเนกขัมมะของพุทธศาสนิกชน : ศึกษากรณีวัดนครป่าหมาก เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.
- ภัสสร สิมานนท์. **การศึกษาทัศนคติและค่านิยมของสตรีเกี่ยวกับการสมรส**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันประชากรศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙.
- สโรชา คุณาธิปพงษ์. “การศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาสตรีตามทัศนะของแม่ชีคันสนีย์ เสถียรสุด”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- เสาวภา เจริญขวัญ. “ประเพณีการแต่งงานของอินเดียสมัยพระเวท”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.
- ระย้า เหลือหลาย. “การวิเคราะห์ความสำเร็จของสตรีไทย”. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๕.
- วาสนา ไอยรารัตน์. “สิทธิและหน้าที่ของสตรีในวรรณกรรมสันสกฤตที่ว่าด้วยธรรมศาสตร์”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- อริยา อินทามระ. “สตรีไทยกับศิลปกรรมเสริมความงาม”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๘.
- อัมพร หวังในธรรม. “การศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพสตรีในพุทธศาสนาและศาสนาอิสลาม : ศึกษาเฉพาะสตรีชาวไทยพุทธและสตรีชาวไทยมุสลิม ๖ ชุมชนบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๒.
- อัครกัญญ์ ศรีคล้าย. “การศึกษาการดำเนินชีวิตของอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

<http://www.royin.go.th/th/home/index.php>. (เข้าถึงเมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖)

<http://risewomen.org/611>. (เข้าถึงข้อมูล ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖)

http://mhtech.dmh.moph.go.th/factsheet/text_show.php?chapter_id=153&book_id=25. (เข้าถึงข้อมูล ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖)

๓. ภาษาอังกฤษ :

T.W. Rhys Davids. William Stede. **Pali - English Dictionary**. London : Chipstead. Surrey : Pali Text Society, 1921.

Kingsley Devid. **Human Society**. New York : The Macmilan Co., 1969.